

Sprawozdanie
z realizacji
Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy
o działalności pożytku publicznego
i o wolontariacie
na terenie Gminy Tuchola w 2019 roku.

W dniu 19 października 2018 roku Rada Miejska w Tucholi Uchwałą Nr LVII/401/18 przyjęła „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie Gminy Tuchola na 2019 rok”, jako wyraz długofalowej polityki Gminy Tuchola wobec organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na rzecz mieszkańców gminy.

Projekt programu współpracy został poddany konsultacjom społecznym. W dniu 10 września 2018 roku na stronie www.tuchola.pl w zakładce "Konsultacje z organizacjami pozarządowymi" umieszczono ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ogłoszenie ukazało się również w Biuletynie Informacji Publicznej, papierowa wersja treści projektu dostępna była w Wydziale Spraw Obywatelskich i na tablicy ogłoszeń urzędu. Ww. konsultacje trwały do 24 września 2018 roku. Do przedłożonego projektu programu współpracy organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty nie wniosły uwag.

Po podjęciu przez Radę Miejską w Tucholi ww. uchwały program współpracy został wywieszony na tablicy ogłoszeń, umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie www.tuchola.pl.

Zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (j.t. Dz. U. z 2019, poz. 688 ze zm.) Rada Miejska w Tucholi określiła w programie cele i zasady współpracy z organizacjami, także zakres przedmiotowy, określający zadania priorytetowe realizowane przez gminę przy współpracy z organizacjami w 2019 roku.

Podstawą przyznania organizacjom dotacji był konkurs ogłoszony Zarządzeniem Burmistrza Tucholi Nr 120.127.2018, w dniu 19 listopada 2018 roku. Informacja o ww. konkursie została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie www.tuchola.pl oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tucholi.

W dniu 27 grudnia 2018 roku Zarządzeniem Nr 120.148.2018 Burmistrz powołał komisję konkursową do zaopiniowania ofert złożonych w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W skład 3 osobowej komisji weszli pracownicy Urzędu Miejskiego w Tucholi (mimo ogłoszenia w dniu 13 grudnia 2018 roku o naborze przedstawicieli organizacji pozarządowych do pracy w komisji, nie zgłosił się żaden przedstawiciel uprawnionego podmiotu). Ww. komisja pracowała zgodnie z regulaminem, który został zatwierdzony przez Radę Miejską w Tucholi przy uchwalaniu „Programu współpracy.” Informację o przyznaniu dotacji na realizację zadań publicznych w sferze „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym” zamieszczono w dniu 08 stycznia 2019 roku na stronie www.tuchola.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tucholi, natomiast informację o rozstrzygnięciu konkursu w pozostałych sferach zamieszczono w sposób jak wyżej, w dniu 25 stycznia 2019 roku.

W 2019 roku oferty konkursowe można było składać na zadania z zakresu:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) wspierania działalności sportowej prowadzonej w formie klubów sportowych,
- 3) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 4) wspierania inicjatyw na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 7) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

Tabela Nr 1.

Sfera zadania publicznego	Wysokość przyznanej dotacji (zł)				Nazwa organizacji, które otrzymały dotację			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
I. kultura fizyczna.	20 028,00	20 028,00	20 028,00	21 080,00	1. MLKS „Tucholanka”. 2. Polski Związek Wędkarski Zarząd Koła Nr 135 w Tucholi. 3. PKS "UNITAS" przy parafii p.w. Bożego Ciała w Tucholi. 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż.	1. MLKS „Tucholanka”. 2. Polski Związek Wędkarski Zarząd Koła Nr 135 w Tucholi. 3. PKS "UNITAS" przy parafii p.w. Bożego Ciała w Tucholi. 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 5. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.	1. MLKS „Tucholanka”. 2. Polski Związek Wędkarski Zarząd Koła Nr 135 w Tucholi. 3. PKS "UNITAS" przy parafii p.w. Bożego Ciała w Tucholi. 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż.	1. MLKS „Tucholanka”. 2. Polski Związek Wędkarski Zarząd Koła Nr 135 w Tucholi. 3. PKS "UNITAS" przy parafii p.w. Bożego Ciała w Tucholi. 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 5. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno. 6. Uczniowski Klub Sportowy „Dąb”
II. Wspieranie działalności sportowej prowadzonej w formie klubów sportowych.	267 231,00	267 231,00	288 875,00	296 231,00	1. LKS "RAWYS". 2. MLKS "Tucholanka". 3. Tucholski Klub Piłkarski.	1. LKS "RAWYS". 2. MLKS "Tucholanka". 3. Tucholski Klub Piłkarski. 4. Szkołka Piłkarska „wOlej” w Raciążu	1. LKS "RAWYS". 2. MLKS "Tucholanka". 3. Tucholski Klub Piłkarski.	1. LKS "RAWYS". 2. MLKS "Tucholanka". 3. Tucholski Klub Piłkarski. 4. Szkołka Piłkarska „wOlej” w Raciążu
III. Kultura i sztuka.	13 000,00	13 000,00	18 122,00	17 764,00	1. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 2. Borowiackie Towarzystwo Kultury. 3. Polski Związek Niewidomych. 4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. 5. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. 6. Stowarzyszenie Miłośników Historii Borów Tucholskich „Historia i	1. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 2. Borowiackie Towarzystwo Kultury. 3. Polski Związek Niewidomych. 4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. 5. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. 6. Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”.	1. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 2. Borowiackie Towarzystwo Kultury. 3. Polski Związek Niewidomych. 4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. 5. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. 6. Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”.	1. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 2. Borowiackie Towarzystwo Kultury. 3. Polski Związek Niewidomych. 4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. 5. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. 6. Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”. 7. Stowarzyszenie Miło-

					Pamięć". 7. „VIA NATURA” 8. Uczniowski Klub Sportowy „Borowi”.			śników Historii Borów Tucholskich „Historia i pamięć”. 8. Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętej Trójcy w Raciążu. 9. UKS „Borowi”.
IV. Ochrona i promocja zdrowia.	12 500,00	13 500,00	11 150,00	11 700,00	1. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. 2. Polski Związek Niewidomych. 3. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.	1. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. 2. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski. 3. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”.	1. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. 2. Polski Związek Niewidomych. 3. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.	1. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. 2. Polski Związek Niewidomych. 3. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.
V. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.	24 500,00	23 614,68	23 334,00	21 455,80	Stowarzyszenie „Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich”. 2. Pomorsko-Kujawski Związek Pszczelarzy w Bydgoszczy koło Pszczelarzy w Tucholi. 3. Uczniowski Klub Sportowy "BOROWI". 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 5. Stowarzyszenie "Miłośnicy Legbąda i okolic". 6. Stowarzyszenie Rozwoju sołectwa Stobno	1. Stowarzyszenie „Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich”. 2. Pomorsko-Kujawski Związek Pszczelarzy w Bydgoszczy koło Pszczelarzy w Tucholi. 3. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi". 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 5. Stowarzyszenie "Miłośnicy Legbąda i okolic". 6. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno. 7. Ochotnicza Straż Pożarna w Raciążu	1. Stowarzyszenie „Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich”. 2. Pomorsko-Kujawski Związek Pszczelarzy w Bydgoszczy koło Pszczelarzy w Tucholi. 3. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi". 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 5. Stowarzyszenie "Miłośnicy Legbąda i okolic". 6. Stowarzyszenie Tucholskiego Chóru Gospel.	1. Stowarzyszenie „Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich”. 2. Pomorsko-Kujawski Związek Pszczelarzy w Bydgoszczy koło Pszczelarzy w Tucholi. 3. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi". 4. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż. 5. Stowarzyszenie "Miłośnicy Legbąda i okolic".
VI. Przeciwdziałanie patologiom społecznym	78 750,00	81 295,32	81 760,00	109 760,00	1. Parafialny Klub Sportowy "UNITAS". 2. Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy PCK w Bydgoszczy.	1. Parafialny Klub Sportowy "UNITAS". 2. Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy PCK w Bydgoszczy.	1. Parafialny Klub Sportowy "UNITAS". 2. Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy PCK w Bydgoszczy.	1. Parafialny Klub Sportowy "UNITAS". 2. Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy PCK w Bydgoszczy.

					<p>3. Stowarzyszenie Pomocowo Rozwojowe „Bory Tucholskie”.</p> <p>4. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.</p> <p>5. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi”.</p> <p>6. Stowarzyszenie "VIA NATURA”.</p> <p>7. Zespół Caritas p.w. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi.</p> <p>8. MLKS „Tucholanka”.</p> <p>9. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż.</p> <p>10. Parafialny Zespół Caritas przy parafii p.w. Bożego Ciała.</p> <p>11. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „SHOTOKAN”.</p> <p>12. Stowarzyszenie Rodzin zastępczych Powiatu Tucholskiego i Sępoleńskiego „Dziecko w Rodzinie”.</p>	<p>3. Stowarzyszenie Pomocowo Rozwojowe „Bory Tucholskie”.</p> <p>4. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.</p> <p>5. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi”.</p> <p>6. Stowarzyszenie "Tucholski Pegaz”.</p> <p>7. Zespół Caritas p.w. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi.</p> <p>8. MLKS „Tucholanka”.</p> <p>9. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż.</p> <p>10. Parafialny Zespół Caritas przy parafii p.w. Bożego Ciała.</p> <p>11. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „SHOTOKAN”.</p> <p>12. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>13. Stowarzyszenie Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” w Grudziądzu.</p> <p>14. Fundacja Nowe Horyzonty z Warszawy.</p>	<p>3. Stowarzyszenie Pomocowo Rozwojowe „Bory Tucholskie”.</p> <p>4. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.</p> <p>5. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi”.</p> <p>6. Stowarzyszenie "Tucholski Pegaz”.</p> <p>7. Zespół Caritas p.w. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi.</p> <p>8. MLKS „Tucholanka”.</p> <p>9. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż.</p> <p>10. Parafialny Zespół Caritas przy parafii p.w. Bożego Ciała.</p> <p>11. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „SHOTOKAN”.</p> <p>12. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>13. Stowarzyszenie Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” w Grudziądzu.</p> <p>14. Fundacja Nowe Horyzonty z Warszawy.</p>	<p>3. Stowarzyszenie Pomocowo Rozwojowe „Bory Tucholskie”.</p> <p>4. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.</p> <p>5. Uczniowski Klub Sportowy "Borowi”.</p> <p>6. Stowarzyszenie "Tucholski Pegaz”.</p> <p>7. Zespół Caritas p.w. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi.</p> <p>8. MLKS „Tucholanka”.</p> <p>9. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż.</p> <p>10. Parafialny Zespół Caritas przy parafii p.w. Bożego Ciała.</p> <p>11. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „SHOTOKAN”.</p> <p>12. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>13. Stowarzyszenie Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja” w Grudziądzu.</p> <p>14. Fundacja Nowe Horyzonty z Warszawy.</p>
VII. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	34 250,00	34 600,00	35 000,00	34 004,00	1. Ogólnopolski Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Batalionów Budowlanych,	1. Ogólnopolski Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Batalionów Budowlanych,	1. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Tucholi.	1. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Tucholi.

					<p>2. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Tucholi.</p> <p>3. Polski Związek Niewidomych, Okręg Kujawsko-Pomorski Powiatowe Koło w Tucholi.</p> <p>4. Stowarzyszenie "VIA NATURA",</p> <p>5. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”,</p> <p>6. Stowarzyszenie Klub Seniora "Jesień",</p> <p>7. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi.</p> <p>8. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>9. Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie Oddział w Tucholi.</p> <p>10. UKS „Borowi”.</p> <p>11. Borowiackie Towarzystwo Kultury.</p>	<p>2. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Tucholi.</p> <p>3. Polski Związek Niewidomych, Okręg Kujawsko-Pomorski Powiatowe Koło w Tucholi.</p> <p>4. Stowarzyszenie Klub Seniora "Jesień",</p> <p>5. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi.</p> <p>6. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>7. UKS „Borowi”.</p> <p>8. Borowiackie Towarzystwo Kultury.</p> <p>9. Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”.</p>	<p>2. Polski Związek Niewidomych, Okręg Kujawsko-Pomorski Powiatowe Koło w Tucholi.</p> <p>3. Stowarzyszenie Klub Seniora "Jesień",</p> <p>4. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi.</p> <p>5. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>6. UKS „Borowi”.</p> <p>7. Borowiackie Towarzystwo Kultury.</p> <p>8. Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”.</p> <p>9. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.</p> <p>10. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”.</p> <p>11. Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Bożego Ciała.</p>	<p>2. Polski Związek Niewidomych, Okręg Kujawsko-Pomorski Powiatowe Koło w Tucholi.</p> <p>3. Stowarzyszenie Klub Seniora "Jesień".</p> <p>4. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Tucholi.</p> <p>5. Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno.</p> <p>6. UKS „Borowi”.</p> <p>7. Borowiackie Towarzystwo Kultury.</p> <p>8. Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”.</p> <p>9. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.</p> <p>10. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”.</p>
Łącznie:	450 259,00	453 269,00	478 269,00	511 994,80	27 organizacji 67 ofert	30 organizacji 73 oferty	32 organizacje 67 ofert	34 organizacje 79 ofert

Na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty w 2019 roku zaplanowano **505 995,00 zł**, przekazano organizacjom **511 994,80 zł**, w 2018 roku zaplanowano kwotę **478.269,00** i taką kwotę rozdysponowano. W 2017 roku zaplanowano kwotę **453.269,00 zł** wydatkowano kwotę **449.225,58 zł oraz 5 500,00 zł** na realizację zadania na podstawie art. 19a ustawy o organizacjach pożytku publicznego i o wolontariacie. Zadanie to realizowała Spółdzielnia Socjalna „Progres” w Tucholi. W 2016 roku na realizację zadania zaplanowano kwotę **450 259,00 zł**, wydatkowano **447 807,59 zł**. **W 2016 roku** organizacje dokonały zwrotu dotacji w wysokości 2 451,41 zł. **W 2017 roku**

w wyniku rozliczenia przyznanych dotacji do budżetu gminy wpłynęło 4.043,42 zł (w tym: 5,00 zł zwrotu wpłynęło od Stowarzyszenia „Tucholski Pegaz”, natomiast 4.038,42 zł od MLKS „Tucholanka”), w 2018 roku organizacje dokonały zwrotu niewykorzystanych dotacji w wysokości 19.322,82 zł (w tym: 542,82 zł sekcja kręgle MLKS „Tucholanka”, 14.000,00 zł sekcja I.a. MLKS „Tucholanka”, sekcja brydża MLKS „Tucholanka” 532,00 zł, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie 500,00 zł oraz Parafialny Klub Sportowy „UNITAS” 3.748 zł). W 2019 roku z tytułu niewykorzystanych dotacji do budżetu gminy wpłynęło 293,21 zł (UKS „Borowi”) oraz 106,03 zł (stowarzyszenie osób niepełnosprawnych „Ostoja”).

Reasumując organizacje pozarządowe wydatkowały na realizację zadań publicznych: w 2016 roku kwotę **447.807,59** zł, w 2017 roku kwotę **454.725,58** zł, w 2018 roku **458.946,18** zł., w 2019 roku **511 701,59** zł.

Tabela nr 2.

Lp.	<i>Wskaźnik</i>	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartym konkursie ofert	27	30	32	34
2.	Liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert	67	73	67	79
3.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert	27	29	31	34
4.	Liczba zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert	65	70	65	79
5.	Liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert	0	1	0	0
6.	Liczba zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert	0	1	0	0
7.	Liczba organizacji pozarządowych podejmujących po raz pierwszy zadania w oparciu o dotacje	0	3	2	2

8.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych z budżetu Gminy na realizację zadań	Razem: 447.807,59	Razem: 454.725,58 zł	Razem: 458 946,18	Razem: 511.701,59
9.	Liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych	Brak danych (ogłoszenie na stronie www.tuchola.pl)	Brak danych (ogłoszenie na stronie www.tuchola.pl)	Brak danych (ogłoszenie na stronie www.tuchola.pl)	Brak danych (ogłoszenie na stronie www.tuchola.pl)
10.	Liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego	58	63	57	72

Dokonując analizy konkursów ofert organizowanych przez Gminę Tuchola od wielu lat można stwierdzić, że realizatorami zadań publicznych są te same organizacje pozarządowe oraz organizacje kościelne i katolickie działające na terenie gminy Tuchola. Wiele imprez kulturalnych i sportowych organizowanych przez ww. podmioty wpisało się na stałe do kalendarza imprez cyklicznych gminy, ciesząc bogatym dorobkiem i rosnącym zainteresowaniem uczestników. Wiele ciekawych inicjatyw podejmują seniorzy, zorganizowani w kilku organizacjach na terenie naszej gminy, w tym w Klubie Seniora "Jesień", Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszeniu Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeniu osób niepełnosprawnych „Ostoja”. Są też organizacje, które wspierają seniorów w ich działalności na rzecz zdrowego stylu życia. Wymienić tu możemy organizację Stowarzyszenie „Tucholski Pegaz”, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Polski Związek Niewidomych. Natomiast o wypoczynek dzieci od wielu lat dbają organizacje kościelne i parafie, w tym Caritas Parafii p.w. Św. Jakuba Apostoła w Tucholi, Caritas Parafii p.w. Bożego Ciała, Parafia p.w. Św. Bartłomieja Apostoła.

Należy również nadmienić, że Gmina Tuchola oprócz przekazywania środków finansowych wspomaga również organizacje nieodpłatnie, między innymi poprzez udostępnienie sali urzędu na różnego rodzaju spotkania, użyczenie pomieszczenia na siedzibę, samochodu. Pracownicy urzędu przeprowadzają szkolenia dla członków organizacji, udzielają pomocy merytorycznej podczas przygotowywania ofert i sprawozdań, także wypełniają druki sądowe i inne.

Ze sprawozdań złożonych przez organizacje wynika, że podstawowym źródłem finansowania ich działalności były dotacje z Gminy Tuchola. We wszelkiego rodzaju imprezach sportowych, kulturalnych, biesiadach, zawodach sportowych, konkursach i innych formach rekreacji i wypoczynku wzięło udział kilka tysięcy mieszkańców gminy i gości. Większość z ww. imprez odbywała się w sezonie letnim, dzięki czemu korzystali z nich również turyści, często przyłączając się do zabawy.

Cieszymy się, że nasze społeczeństwo jest tak aktywne, że podejmuje tak wiele cennych inicjatyw, przyczyniając się do kultywowania tradycji i pamięci o swoich "małych ojczyznach". Organizatorzy wszystkich tych działań mogą w dalszym ciągu liczyć na wsparcie gminy.

Burmistrz Tucholi